

CO MUZYKA MA WSPÓLNEGO Z MALARSTWEM?

Scenariusz lekcji plastyka/muzyka

(integracja międzyprzedmiotowa)

klasa VI

Integracja międzyprzedmiotowa – to działania mające na celu wykorzystanie związków między przedmiotami w celu uatrakcyjnienia zajęć edukacyjnych – uczniowie analizując i porównując, będą poszukiwali wspólnych aspektów zagadnienia.

1. Czas: 2 x 45 minut

2. Cel główny:

Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i określania środków wyrazu plastycznego i muzycznego.

3. Uczeń:

- wyjaśnia, czym są środki wyrazu plastycznego
- wymienia i wskazuje środki wyrazu stosowane w muzyce i plastyce
- omawia środki wyrazu plastycznego i muzycznego dla nowych, poznanych form
- dokonuje porównania środków wyrazu zastosowanych w prezentowanych utworach, dziełach
- formułuje zdanie na temat poznanej formy artystycznej, stosując fachową terminologię plastyczną i muzyczną (środki wyrazu, kompozycja, barwa, ekspresja, walor, rytm, tempo, artykulacja, harmonia itd.)
- wyjaśnia rolę sztuki jako nośnika prawd społecznych i kulturowych
- wykonuje pracę plastyczną na określony temat

4. Metody:

- rozmowa nauczająca (pogadanka)
- praca z tekstem (podręcznik, Internet)
- eksponująca (utwory muzyczne, dzieła malarskie)
- metoda zadań inspirujących

5. Formy pracy:

- indywidualna
- grupowa

6. Środki dydaktyczne

1. Nagrania utworów muzycznych:

- Camille C. Saint Saens, Karnawał zwierząt – Łabędź
<https://www.youtube.com/watch?v=szrferIwhBs>
- Maurice Ravel, Borelo
<https://epodreczniki.pl/audio/R1JVDQ9VWMroz>
- Amadeusz Mozart, Marsz turecki
https://www.youtube.com/watch?v=qBP5Qyxowug&ab_channel=Synita
- Edvarda Griega, W grocie króla gór
<https://www.youtube.com/watch?v=oUL4qtQIEQY>
- Nikołaj Rimski-Korsakow
<https://video.search.yahoo.com/search/video?fr=mcafee&p=lot+trzmiela+orkiestra#id=10&vid=436706a5dc7825a83a2ad9de8d01eb3b&action=view>

2. Ilustracje dzieł malarskich:

- Wassily Kandinsky, Linia poprzeczna
- Henri Matisse, Taniec
- Wassily Kandinsky, Do góry
- Claude Monet, Impresja schód słońca

7. Przebieg lekcji:

Lekcja 1

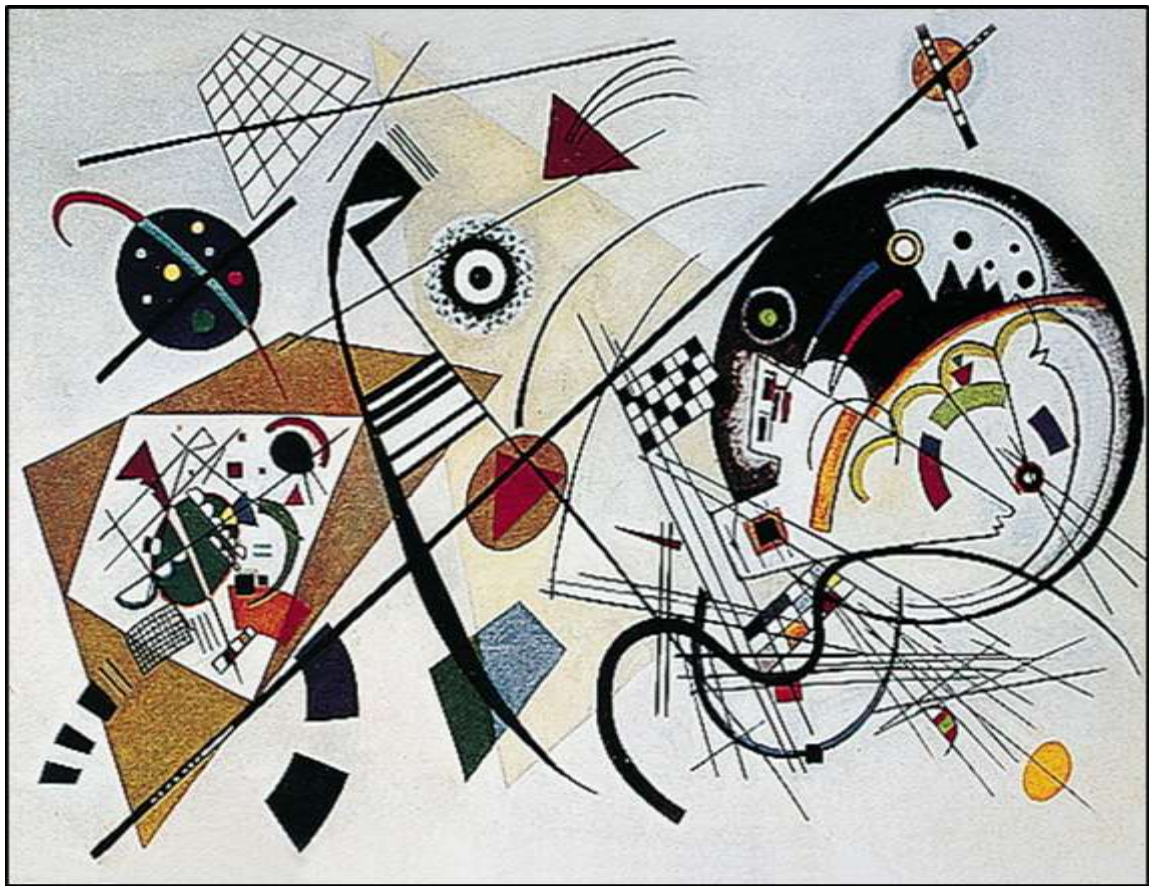
Faza wprowadzająca

- czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, nawiązanie do wiadomości, działań z poprzedniej lekcji
- nauczyciel podaje uczniom cel lekcji, określając równocześnie szczegółowo zakres realizacji (wymagana wiedza i umiejętności)
- zapisanie tematu lekcji oraz pytań kluczowych
- nauczyciel ustala z uczniami kryteria sukcesu (uczniowie poznają, co, muszą wiedzieć i jak działać, żeby zrealizować cel lekcji)

Faza realizacyjna

- nauczyciel prezentuje uczniom utwór Edvarda Griega *W grocie króla gór* i prosi o prezentację wrażeń po odsłuchaniu utworu. Kolejno uczniowie naprowadzani przez nauczyciela ustalają, jakimi środkami wyrazu dysponował kompozytor, tworząc zaprezentowany utwór.

- Kolejno nauczyciel prezentuje dzieło Wassily'ego Kandinskiego *Linia poprzeczna*:

Nauczyciel prosi uczniów o wskazanie, jakimi środkami wyrazu operował autor dzieła tworząc obraz.

Jakie wspólne wartości wyrazowe zauważyli uczniowie w prezentowanych dziełach: muzycznym i plastycznym?

Na przykład:

- linia melodyczna utworu a linia i jej układy w obrazie
- plastyczna interpretacja różnych rodzajów metrum i rytmu muzycznego a rytm w kompozycji plastycznej
- dynamika muzyki a dynamika formy plastycznej
- intensywność dźwięku w muzyce a wyraz w tonie i walorze rysunku
- barwa muzyczna a wartość plastyczna wyrażona walorem (dźwięki wysokie – barwy jasne, dźwięki niskie – barwy ciemne)
- relacje dźwięków niskich i wysokich, ich układy w utworze muzycznym a kształty i ich wzajemne relacje w pracy plastycznej
- barwy dźwięków w utworze muzycznym (dźwięki różnych instrumentów) a barwy dzieła plastycznego itd.

Ćwiczeniem, które uczniowie mają wykonać na lekcji, jest określanie wartości wyrazowych środków artystycznych w przykładowych dziełach:

- Camille C. Saint Saens, Karnawał zwierząt – Łabędź
- Maurice Ravel, Bolero
- Amadeusz Mozart, Marsz turecki
- Henri Matisse, Taniec
- Wassily Kandinsky, Do góry
- Claude Monet, Impresja wschód słońca

Uczniowie wybierają sobie dzieła (malarskie lub muzyczne) i analizują je pod kątem użytych środków wyrazu (jak prezentacja danego dzieła – w ich pojęciu, wyglądałaby w wersji plastycznej, a jak w wersji muzycznej).

Uczniowie dzielą się swoimi spostrzeżeniami na forum.

Faza podsumowująca

- Uczniowie prezentują, czego dowiedzieli się na dzisiejszej lekcji.
- Jakie wspólne wartości wyrazowe mogą prezentować dzieła sztuki: muzyka i dzieła plastyczne?
- Nauczyciel dokonuje oceny aktywności uczniów na lekcji.

Lekcja 2

Faza wprowadzająca

- czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, nawiązanie do wiadomości, działań z poprzedniej lekcji (ustalenie, jakimi środkami wyrazu dysponują artyści: plastycy, muzycy)
- nauczyciel podaje uczniom cel lekcji, określając równocześnie szczegółowo zakres realizacji
- nauczyciel ustala z uczniami kryteria sukcesu (uczniowie poznają, co mają wykonać i jak działać, żeby zrealizować cel lekcji – osiągnąć sukces)

Faza realizacyjna

Zadanie kolejnej lekcji to ćwiczenie, w którym uczniowie po odsłuchaniu dzieła: Nikołaja Rimskiego-Korsakowa *Lot trzmiela* mają zilustrować utwór na płaszczyźnie za pomocą dowolnie wybranej techniki plastycznej (farby akwarelowych, plakatowych, akwarelek, kredkami, technika kolażu – do wyboru).

Faza podsumowująca

- Uczniowie dokonują prezentacji swoich prac. Argumentują wybór określonej techniki plastycznej, dobór środków wyrazu plastycznego, dzielą się wrażeniami z fazy realizacji zadania.
- Uczniowie naprowadzani przez nauczyciela ustalają, jaką wartość w życiu człowieka wnosi muzyka i plastyka i dlaczego.
- Nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje oceny zaangażowania uczniów w pracę na lekcji.

Materiały pomocnicze

Henri Matisse, Taniec

Wassily Kandinsky, Do góry

Claude Monet, Impresja, wschód słońca

Katarzyna Lasik – doradca metodyczny